



IV EDICIÓ

POSTGRAU D'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA - ESTUDIS COOPERATIUS

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



IV EDICIÓ POSTGRAU D'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA - ESTUDIS COOPERATIUS

A. Introducció

L'origen del Postgrau Economia Social i Solidària es troba en l'opció de la **Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya** per desenvolupar els estudis denominats Postgrau Economia Social i Solidària, un programa formatiu d'un curs de durada (la primera edició del qual s'impartí entre setembre de 2016 i juliol de 2017) que enllaça coneixements teòrics i pràctics sobre l'economia social i solidària catalana amb una dimensió específicament europea i mediterrània.

En la seva 1a edició, amb la coordinació acadèmica i administrativa de La Ciutat Invisible SCCL i realitzada a la **Fundació Roca i Galés**, comptà amb la matriculació de 17 alumnes, que una vegada satisfets els requisits acadèmics obtingueren el títol professional "Cadre-dirigeant d'empresa d'ESS, de l'Institut AROBASE".

Finalitzada la I edició del Postgrau (2016-2017), l'EMISE+ seguí vigent fins 2018, amb tasques de coordinació europees relacionades amb l'emissió dels títols acadèmics, els productes intel·lectuals i la realització d'un seminari transnacional a Itàlia. No obstant, aquell període no preveia una II edició del Postgrau (2017-2018), sinó realitzar-la en la segona edició de l'EMISE+, a partir del 2019. Tanmateix, l'èxit de la I edició, així com les necessitats formatives derivades del creixement de l'ESS catalana, dugué als organitzadors a proposar una II edició pel 2017-2018 que, mentre mantenia les acreditacions EMISE+, necessitava d'altres fonts de finançament.

Així nasqué la proposta d'una II Edició del Postgrau Economia Social i Solidària - Estudis Europeus que, sota el paraigües i les acreditacions EMISE+, actualitzà els seus continguts i sol·licità el finançament de la **Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa de la Generalitat de Catalunya**. La Ciutat Invisible seguí fent la coordinació acadèmica i administrativa i la Comissió de Llibres i Formació de la XES en feu el seguiment.

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



La II Edició del Postgrau ESS-EE arribà en un moment important en l'ESS catalana, amb propostes pròpies i una noves polítiques públiques de promoció que possibilitaven un nou enfortiment socioeconòmic local. El Postgrau havia d'acompanyar aquesta evolució, accentuant els continguts relacionats amb el desenvolupament econòmic del territori, així com amb les eines de promoció i articulació del cooperativisme com els Ateneus Cooperatius o les xarxes locals de l'ESS. En segon lloc, des del coneixement teòric i pràctic, calia reforçar les dinàmiques que contribueixen a solidificar el cooperativisme, com són totes les variants de la intercooperació. En tercer lloc, donat que els dispositius per a la creació de cooperatives s'ampliaven de la mà del propi àmbit i de les administracions, calia reforçar la formació tècnica de les persones que protagonitzen aquests processos, siguin prescriptors o membres de les iniciatives emergents, així com augmentar el coneixement entorn les polítiques públiques en relació amb l'ESS.

La III edició del Postgrau 2018-2019 va mantenir les característiques generals de l'anterior edició, si bé ha presentat una novetat important. La signatura de l'acord entre La Ciutat Invisible SCCL i la **Fundació Institut d'Educació Contínua (titular de la Barcelona School of Management, centre adscrit a la UPF)**, perquè el Postgrau incorpori docència associada a la UPF i perquè el seu alumnat sigui mareixedor del títol propi de la UPF:

“Curs de perfeccionament en empreses d'Economia Social i Solidària (10 crèdits ECTS).

La III Edició del Postgrau d'ESS-Estudis Europeus es va abasar en la concepció que la formació és una dimensió estratègica per a garantir la viabilitat econòmica i incrementar la potència de transformació social de les iniciatives de l'ESS. En el Postgrau, la formació socioeconòmica s'aborda des de diferents camps de coneixement: Història i Teoria del Cooperativisme, Economia Social i Solidària, Teoria Social, Economia Feminista, Finances Ètiques, Desenvolupament Comunitari i Local, Gestió Societària i Administració socioempresarial. Les fonts de coneixement provenen de l'anàlisi i sistematització de l'experiència en cooperativisme i ESS, així com per la participació dels docents en nombrosos projectes de Recerca, Consultoria i Assessorament en la constitució de Cooperatives, Administració empresarial, Docència i Intervenció Comunitària i en xarxes sociopolítiques d'ESS.

La IV edició del Postgrau ha seguit treballant per fomentar una formació participativa, interdisciplinària i teòrico-pràctica, que facilita la creació, aplicabilitat i transferència del

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



coneixement col·lectiu, bevent de diferents fonts teòriques i d'aprenentatges destil·lats de les pràctiques socioeconòmiques concretes i ha pogut seguir certificant el tercer mòdul amb el títol propi de la UPF esmentat anteriorment. En el context de la pandèmia, s'ha fet un exercici d'adaptació de la metodologia en format virtual i l'adaptació dels continguts per contextualitzar l'economia social i solidària com una resposta a la crisi sanitària, social i econòmica. El marc conceptual de l'Economia Social i Solidària amb diferents debats polítics i conceptuals amb una visió transformadora i amb un paradigma de l'ESS com a autoorganització econòmica per la resolució de necessitats.

Organitza:






Promou:



Finança:



B. Iniciatives impulsores

			
Xarxa d'Economia Social i Solidària de Catalunya	La Ciutat Invisible, SCCL	Coòpolis - Ateneu Cooperatiu de Barcelona	Barcelona School of Management

C. Entitats participants

 Col·lectiu Ronda	 L'APÒSTROF	 coop57 SCCL	 Cooperatives de Treball de Catalunya
Col·lectiu Ronda	L'apòstrof	Coop57	Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya
 Som mobilitat +sostenible	 DIMMONS Digital Commons Research Group	 espai AMBIENTAL COOPERATIVA	 Eines per la Dinamització Local Agroecològica arran de terra
Som Mobilitat	DIMMONS	Espai Ambiental	Arran de terra

Organitza:



















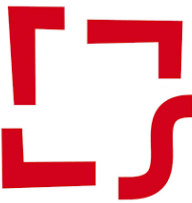



Promou:



Finança:



			
Economat social	L'Aresta	Ateneu Popular de Nou Barris	Que Soni
			
Biciclot	Lacol	Trama SCCL	Bicihub
			
Tres Cadires	L'Olivera	Les Obagues	Ponent Cooperera
			
Les Esplanes	Camins km0	Enllaç de l'Ebre	La Titaranya
			
La Segona volta	La Pastora	La lleialtat Santsenca	Coop Camp

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



			
MigrESS	Universitat de Mondragón	Olatukoop	Ateneu Cooperatiu Les terres de l'Ebre

D. Espais i equipaments de gestió de l'activitat del postgrau

L'activitat del postgrau s'ha ubicat a equipaments vinculats amb l'Economia Social i Solidària, que tenia la previsió de fer de seu de cadascun dels mòduls formatius. En el cas de la Barcelona School of Management finalment no s'hi va poder celebrar l'activitat derivat de la situació generada pel context de la covid19 ja que el consegüent confinament va portar-nos a reorientar l'activitat presencial en un format virtual.



Mòdul 1: Lleiàltat Santsenca

Antiga cooperativa obrera de consum i actualment equipament municipal de gestió comunitària al barri de Sants, un espai per a usos veïnal cooperatius i de cultura popular.



Mòdul 2: Coòpolis

Dispositiu de foment de l'economia social i solidària imbrincat al teixit comunitari de Can Batlló (recinte industrial del barri de la Bordeta gestionat per l'Associació Can Batlló que es consolida, al llarg dels seus vuit anys de trajectòria de la Plataforma Can Batlló és pel barri, com a òrgan veïnal i espai de reflexió i construcció col·lectiva de la transformació del recinte i el seu entorn)

Organitza:



Promou:



Finança:



Mòdul 3: Barcelona School of Management



Barcelona School of Management de la Universitat Pompeu Fabra neix amb l'objectiu de reforçar el vincle universitat – empresa i impartir formació professionalitzadora. Finalment, degut a l'estat de confinament i de crisi sanitària durant el període temporal en què s'havia de dur a terme aquest mòdul, es va fer virtualment.

Puntualment també hem desplaçat l'activitat a altres equipaments i espais vinculats amb l'Economia Social i Solidària que han estat els següents:



Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya



La Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya agrupa representa les empreses cooperatives de treball al nostre país. És una organització empresarial íntegrament dedicada a la creació, el creixement i la promoció de les més de 3.000 empreses cooperatives de treball que, dia a dia, enforteixen l'economia i la nostra societat en base a principis democràtics.



Seu de [coop57](#)

Organitza:



Promou:



Finança:



Coop57 és una cooperativa de serveis financers ètics i solidaris que té com a objectiu principal, contribuir a la transformació social de la nostra economia i de la nostra societat.

Ateneu Popular de Nou Barris



L'Ateneu Popular de Nou Barris és un centre cultural nascut el 1977 a Barcelona al barri de La Trinitat Nova, al districte de Nou Barris. L'edifici havia sigut una planta asfàltica que produïa i emmagatzemava quitrà i allotjava maquinària pesada destinat a construir les rondes. Degut a les queixes dels veïns, el pla d'urbanisme del 1974 ja en preveia el tancament, però no es va dur a terme. El 1977 unes dues-centes persones van irrompre a la instal·lació i en van interrompre el funcionament, destrossant la maquinària i okupant l'espai per donar-li un ús sociocultural. Actualment, l'Ajuntament de Barcelona és el titular de l'equipament i l'associació Bidó de Nou Barris gestiona el projecte gràcies a un conveni de gestió comunitària que és un model de referència per altres equipaments culturals i cívics de la ciutat

Bicihub



Centre incubador d'idees, de projectes i d'aliances, encaminats a la implementació de la mobilitat sostenible amb bicicleta a través del model cooperatiu i del teixit social. Volen ser un model replicable com equipament del món de la bicicleta i esdevenir paradigma d'equipament de proximitat, de barri i de ciutat, que actua a través de la bicicleta com a promotor de la mobilitat inclusiva, sostenible i de l'Economia Social i Solidària.

Buenos Aires

Espai social i comunitari de Vallvidrera

E. Metodologia

Pel que fa a la metodologia, el Postgrau fomenta una formació participativa, interdisciplinària i teòrico-pràctica, que facilita la creació, aplicabilitat i transferència del coneixement col·lectiu bevent de diferents fonts teòriques i d'aprenentatges destil·lats de les pràctiques socioeconòmiques concretes.

Les fonts de coneixement han partit de l'anàlisi i sistematització de l'experiència en cooperativisme i ESS així com per la participació dels docents en nombrosos projectes de recerca, consultoria i assessorament en la constitució de cooperatives, administració empresarial, docència i intervenció comunitària i en xarxes sociopolítiques d'ESS.

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

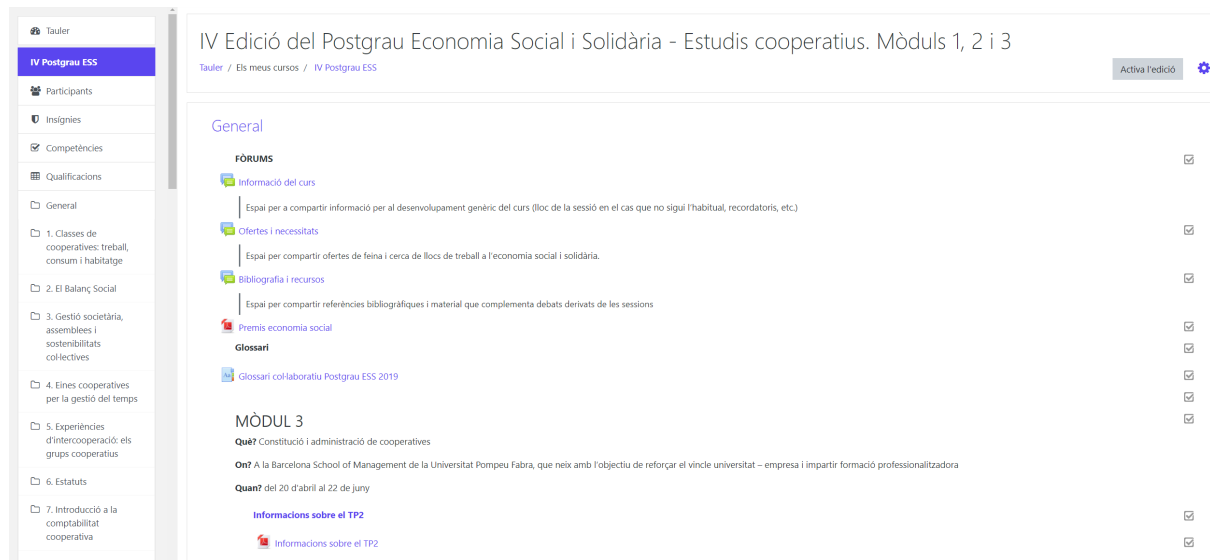
Finança:



- Educoop, la llar virtual

Educoop ha estat la plataforma virtual que ha servit per albergar tot el material de suport a les sessions formatives i l'espai on s'ha compartit pads per a l'elaboració dels apunts col·laboratius de les sessions.

També ha servit per compartir informacions generals sobre el desenvolupament del curs així com la socialització dels treballs elaborats per l'alumnat, per posar-los a disposició de tots els estudiants.



F. Mòduls i sessions formatives

Mòdul 1. ESS a Catalunya: del cooperativisme a l'enfortiment socioeconòmic local

El primer mòdul, que s'inicia a l'octubre i acaba al desembre, se centra en la contextualització de l'ESS a Catalunya, fent un repàs històric, d'experiències i d'eixos transversals que influeixen, enriqueixen, enforteixen i construeixen des del cooperativisme a l'enfortiment socioeconòmic local.

1) Dilluns 7 d'octubre del 2019: Presentació del Postgrau

El 7 d'octubre va tenir lloc la primera sessió de la IV Edició del Postgrau on l'alumnat va presentar-se i va explicar les motivacions i inquietuds de la inscripció a la proposta formativa. També va servir per explicar la metodologia del Postgrau i vam revisar i comentar el contingut de les sessions dels mòduls.

Organitza:



Promou:



Finança:





2) Dilluns 14 d'octubre del 2019: Història del cooperativisme a Catalunya

A la sessió, que va anar a càrrec de l'Ivan Miró, es va explicar la història del cooperativisme a Catalunya, des dels seus inicis a mitjan segle XIX, fins 1939, una vessant obrera i popular que antecedeix l'Economia Social i Solidària actual. La seva reconstrucció ha estat un treball de recuperació de la Memòria Cooperativa, que tant la dictadura franquista com la democràcia capitalista ens va escamotejar.

La sessió va estar marcada per la sentència del procés per part del Tribunal Suprem que va provocar un conjunt de mobilitzacions convocades pel mateix dia, que vam considerar d'especial rellevància valorar-les i deixar un espai a les mobilitzacions populars contra la repressió, de manera que la sessió es va acabar abans per tal de poder participar d'elles.

Per tal de poder garantir que tot l'alumnat podia gaudir de la sessió, que va generar interès per l'alumnat que no va poder assistir, es va repetir en un format obert i públic el 20 de novembre a la Buenos Aires¹

¹ S'explica a l'apartat "Aportacions per al coneixement col·lectiu"

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



3) Dilluns 21 d'octubre del 2019: Economia social, economia solidària, tercer sector: conceptualització



En Jordi Estivill -sociòleg, membre de la XES, fundador de la Xarxa d'Economia Solidària Europea (RiPESS) i autor de nombroses treballs- ens va aprofundir en els conceptes de l'economia social, l'economia solidària i el tercer sector.

Vam aprofitar el convida a la reflexió a l'entorn dels conceptes exposats pel Jordi Estivill per compartir l'experiència sobre altres conceptes que es fan servir arreu del planeta (economia popular, comunal, etc.). I finalment vam parlar de què es volia veure a la FESC.

4) Dissabte 26 d'octubre del 2019: Visita a la FESC



El 26 d'octubre es va celebrar la VIII Fira d'Economia Social i Solidària on l'alumnat hi va assistir per tal de fer una diagnosi d'absències/presències, reflexions i debats a l'entorn de l'Economia Social i Solidària catalana.

Organitza:



Promou:



Finança:



5) Dilluns 28 d'octubre del 2019: Grups de Treball per conèixer-se i compartir visita a la FESC

La sessió es va iniciar amb un retorn de la última sessió del Jordi Estivill (comentaris, reflexions complementàries, debats, etc.).

Es van dur a terme grups de treball per a compartir els continguts de les xerrades i espais a les que l'alumnat va assistir a la FESC dels diferents àmbits presents al contingut del programa (polítiques públiques d'ESS, habitatge cooperatiu, finances ètiques, economies feministes, pràctiques antiracistes i mercat social català).

Posteriorment es va fer una anàlisi de la FESC (valoracions, crítiques i propostes de millora) en relació a:

- Les voluntàries: anàlisi organitzatiu intern, la forma organitzativa del procés, temes logístics, comunicatius, experiència personal...
- Les usuàries (paradistes): impactes de l'activitat: intercooperació? nous projectes? clients? aliances? característiques de la Fira...
- Les visitants: continguts actes, qualitat dels serveis, informació...

6) Dilluns 4 de novembre del 2019: L'economia social i solidària a Barcelona i Catalunya: sectors, evolució i reptes

La sessió va consistir en la socialització de la recerca sobre l'ESS barcelonina que van publicar el 2016 l'Anna Fernández i l'Ivan Miró; i els debats que es van tenir per a definir l'àmbit de l'ESS i els seus sectors. La sessió va continuar amb una reflexió conjunta sobre el sector de l'ESS en un context català.

Dos estudiants del postgrau van contextualitzar i explicar l'economia popular i solidària de Venezuela i Senegal, tot socialitzant els coneixements dels seus països d'origen²

7) Dilluns 11 de novembre del 2019: Economia Feminista i ESS: confluències i debats teòrics

La sessió anava centrada a introduir-se en les economies feministes des de les aportacions teòriques i pràctiques, a partir d'una contextualització de què entenem per entitat feminista i compartir el marc de democratització de la cura. La part explicativa va acabar amb l'explicació de l'eina "Fem-ho juntes", una caixa d'eines per a la transició organitzativa

² Veure apartat "Aportacions per a la generació de coneixement col·lectiu"

feminista de les organitzacions que va convidar a treballar en grups organitzats per àmbits a repensar a les organitzacions:

- Visibilitat de les diferents tasques
- Gestió de poder i emocions / Resolució de conflictes
- Corresponsabilitat
- Fluxes d'informació i transparència

Posteriorment es va posar en comú les reflexions de cada grup, es va debatre la relació amb els conceptes de l'ESS i l'economia feminista i es va compartir altres eines i mesures que es coneguin o es practiquin a les entitats de les que formen part l'alumnat.

8) Dilluns 18 de novembre del 2019: La cooperativa SCCL: forma jurídica i organització societària



La sessió va anar a càrrec del Ramon Campa, soci del Col·lectiu Ronda, i ens va ubicar en la definició de la cooperativa, la normativa cooperativa i la seva autoregulació; així com els tipus de cooperatives. També va aproximar-nos al règim social i econòmic d'aquestes

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



9) Divendres 22, dissabte 23 i diumenge 24 novembre 2019: sortida cooperativista



L'objectiu de la sortida cooperativista era conèixer experiències de cooperatives de treball assentades orientades a la sostenibilitat i producció agroecològica d'àmbit rural, com les Tres Cadires, l'Olivera i l'Aresta.

Les Obagues com a projecte cooperatiu que aposta pel turisme sostenible i arrelat al territori, fou l'espai d'acollida; el projecte parteix d'una vinculació d'accions educatives per escoles i casals, tot acompanyat d'una reflexió de la petjada ecològica que implica l'estada a l'alberg així com una recuperació d'oficis que permeten fer possible l'allotjament (elaboració del pa, de productes elaborats, de construcció amb tàpia d'espais per a desenvolupar l'activitat, etc.).

Totes les iniciatives visitades s'arrelen fortament al territori, creen llocs de treball i posen en el centre un canvi de model productiu des de la ruralitat, el context on s'hi ubiquen.

Organitza:



Promou:



Finança:





Explicació del projecte de les Obagues



Visita a l'Olivera

Organitza:



Promou:



Finança:





Visita a les Tres Cadires



Visita a l'Aresta

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



10) Dilluns 25 de novembre del 2019: Ecosistemes Cooperatiu Locals



L'Ivan Miró va contextualitzar les característiques per a construir i consolidar un enfortiment socioeconòmic local transformador basat en ecosistemes cooperatius locals, circuits d'intercooperació socioeconòmica en base a la proximitat territorial i l'afinitat estratègica que combinen l'organització democràtica, la dimensió econòmica solidària i una acció sociocomunitària rellevant en els seus entorns.

Al llarg de la sessió una alumna va aportar una breu explicació del pol cooperatiu del Besòs d'on en forma part³.

11) Dilluns 2 de desembre del 2019: Polítiques Públiques i ESS: els Ateneus Cooperatius i el CECSS de BCN

La sessió va comptar amb la participació del Josep Vidal, director general d'Economia Social, el Tercer Sector i les Cooperatives, que ens va permetre aprofundir en el context actual sobre les polítiques públiques de promoció de l'ESS i la construcció d'ideari de la política d'Ateneus Cooperatius i projectes singulars. També va aprofundir en el debat a l'entorn de la construcció d'una llei d'ESS catalana que va permetre encarar la següent sessió.

12) Dilluns 9 de desembre del 2019: La Llei ESS

La sessió sobre la llei d'Economia Social i Solidària va consistir en apuntar les conceptualitzacions claus que caldria incloure en una llei d'economia social i solidària catalana a partir de la valoració de la xerrada del Josep Vidal i de la reflexió col·lectiva sobre els Ateneus Cooperatius i les polítiques públiques de promoció de l'ESS.

Una part de la sessió es va destinar al treball en grups per tal de pensar quins aprenentatges del postgrau l'alumnat ha extret en aquest primer mòdul, tant pels projectes personals i professionals de cadascú com aquells relacionats en sentit ampli amb l'Economia Social i Solidària. Finalment es van posar en comú les propostes del TP1.

³ Veure apartat "Aportacions per a la generació de coneixement col·lectiu"

Bibliografia recomanada del primer mòdul

- "La economía del futuro debe ser social y solidaria" (Jordi Garcia Jané)
- "Common & Coops. Vers l'autogovern del comú" (Ivan Miró)
- "La economía será solidaria si es feminista" (Yolanda Jubeto, Mertxe Larrañaga)
- "Economía, trabajos y sostenibilidad de la vida" (Cristina Carrasco)
- "Economía Solidaria y Buen Vivir" (Magdalena León)
- "Perspectivas ecofeministas para la construcción de una economía compatible con una vida buena" (Yayo Herrero)
- "La economía solidaria en Latinoamérica" (Pablo Guerra)
- "Què son i què poden ser els ecosistemes cooperatius locals" (I. Miró)
- "Polítiques públiques ESS" (I. Miró)
- "Catalunya Cooperativa 2025" (I. Miró)

Mòdul 2. Debats emergents i sectors productius transformadors

En el segon mòdul vam aprofundir alguns dels debats clau de l'Economia Social i Solidària, i també ens varem aproximar a alguns dels sectors productius que poden esmolir la seva potència de transformació socioeconòmica. Durant aquestes setmanes, vam fer visites in situ als projectes, i també vam obrir algunes de les activitats al públic.

1) Dilluns 3 de febrer del 2020. L'emergència global de l'ESS: Europa i Mediterrània, Amèrica, Àfrica i Àsia

La sessió inicial d'aquest segon mòdul la va impartir en Jordi Garcia Jané, referència de primer ordre de l'ESS catalana, autor de llibres com L'Economia Solidària en 100 paraules, soci de la cooperativa L'Apòstrof i fundador de la XES i del Grup Ecos.

Organitza:



Promou:



Finança:



Amb ell varem viatjar arreu del món, coneixent diferents iniciatives de l'ESS internacional, i vinculant-les al debat entorn el concepte de Mercat Social.

2) Dilluns 10 de febrer del 2020. Finances Ètiques i Solidàries

El Ramon Gassiot de Coop57 ens va acollir a la seu de la cooperativa de serveis financers per explicar què són les finances ètiques i solidàries i, en concret, l'experiència de coop57, que té l'objectiu de finançar projectes de l'ESS a través de la intermediació financera, tot recollint l'estalvi de la societat civil per canalitzar-lo cap al finançament d'entitats de l'ESS que promoguin l'ocupació i la sostenibilitat sobre la base de principis ètics i solidaris.

3) Dilluns 17 de febrer del 2020. L'economia col·laborativa procomú: debats i reptes internacionals



L'Arnau Vilardell, soci fundador de la cooperativa Som Mobilitat, i el Ricart Espelt -doctor en Societat de la Informació i el Coneixement per la UOC que ha centrat la seva recerca en l'impacte econòmic i social que tenen les plataformes digitals- ens van aproximar el paradigma de l'economia col·laborativa procomú i ens van explicar un cas de cooperativisme de plataforma concret: Som Mobilitat.

Organitza:



Promou:



Finança:



4) Dilluns 24 de febrer del 2020. La cadena productiva agroecològica i l'ESS



La primera part de la sessió va servir per a intercanviar entre l'alumnat els processos sobre els TP1. Es van fer "tàndems cooperatius" on es va exposar mútuament l'estat de les recerques que va servir per valorar i millorar la direcció dels treballs.

Posteriorment es va dur a terme una sessió sobre la cadena productiva agroecològica i l'economia social i solidària, que va ser oberta al públic; vam comptar amb tres persones amb un coneixement ampli en relació a la interacció concreta entre el cooperativisme i l'economia ecològica: l'Eva Vilaseca (Espai Ambiental), l'Annaïa Sastre (Aresta/Arran de Terra) i la Diana Amigó (Economat Social).

La sessió es va ser acollida a la seu de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya (FCTC).

Organitza:



Promou:



Finança:



5) Dilluns 2 de març del 2020 Cultura Cooperativa i Gestió Comunitària d'equipaments Culturals



La sessió es va dur a terme a l'Ateneu Popular de nou Barris on el Borja Lozano de l'Ateneu i el Xavi Urbano de Quesoni van explicar-nos la gestió comunitària d'equipaments culturals i el paper de la cultura cooperativa en l'àmbit cultural i de l'economia social i solidària de la ciutat.

Prèviament es va compartir el projecte que s'està fent a partir de l'articulació de cooperatives culturals barcelonines (<http://culturacooperativa.cat/>)

6) Dilluns 9 de març del 2020 Mobilitat i logística sostenible



El 9 de març vam visitar [Bicihub](#), i vam conèixer la història de la cooperativa [Biciclot](#) i la seva aposta per la mobilitat sostenible com a sector cooperatiu estratègic, així com una sèrie de projectes com Rebiciclem, que tenen la bicicleta com a eina per la mobilitat ecològica i la creació de llocs de treball

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



en l'economia circular. Aquesta part de la sessió va anar a càrrec de Pere Serrasolses, soci de Biciclot

Després, en Francesc Blanco ens va presentar el Bicihub a partir d'una ruta explicativa de i per l'equipament.

7) Setmana dijous 12 al diumenge 15 de març del 2020. Sortida cooperativista

La sortida, que va iniciar-se a Valls, va permetre conèixer la Titaranya, un projecte que camina cap a ser referencial en relació a l'economia solidària vallenga, una cooperativa d'habitatge que també pretén albergar el pol cooperatiu valleng. Posteriorment la cooperativa de treball camins Km0, que es dediquen a dur a terme rutes turístiques a Valls, ens van explicar la cooperativa agrícola de Valls, tant des de la seva vessant històrica fins a l'activitat que du a terme a l'actualitat.

A l'Aldea vam visitar l'Enllaç de l'Ebre, una cooperativa agroecològica de producció i consum social que fa de pont entre les productores i les consumidores del territori. La xarxa de distribució alimentària és participativa i sostenible. Volen dignificar la pagesia i les productores i facilitar l'accés a un consum responsable a la població dotant així d'una major resiliència al territori fent bandera de la sobirania alimentària. També vetllen per distribuir de forma sostenible el producte emblemàtic del territori que no es consumeix a l'entorn.

De camí cap a les terres de l'Ebre vam conèixer Lo Nostre Arròs, una empresa SCP familiar que havien format part d'una cooperativa agrícola. L'Ateneu Cooperatiu de les Terres de l'Ebre ens va contextualitzar el context de l'economia solidària a terres ebrenques i del seu rol com a Ateneu Cooperatiu. A la tarda ens va acollir la Segona Volta, una cooperativa sense ànim de lucre que es dedica a l'economia circular tot recuperant objectes que ja no s'utilitzen i, després d'una reparació i posada a punt d'aquests, els posen a la venda. Al vespre ens va acollir la Pastora, un alberg cooperatiu ubicat a l'hostatgeria de Sant Domingo, en el terme municipal de Vallibona.

El viatge tenia previst seguir fins diumenge, però degut a la situació derivada de les recomanacions en el context de la Covid19, on ja es parlava d'un confinament, vam haver de tornar. Les experiències que van quedar pendents de ser visitades van ser les següents:

- Càmara Arrossera del Montsià
- Pou de Beca, empreses del bé comú
- Noverint
- Explicació de l'estat de l'economia solidària al País Valencià
- Ruta dels maquis

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



ESTAT D'ALARMA - AFECTACIÓ DE LA COVID19 EN EL MARC FORMATIU DEL POSTGRAU

La crisi del coronavirus ha fet més evident que mai allò que des del dècades es reclama des del feminisme i l'ecologisme: cal posar la vida al centre! Un virus invisible ha fet més visible que mai quines són les feines realment imprescindibles: les tasques domèstiques, reproductives i de cures, i els serveis bàsics de proveïment d'aliments i salut.

Aquesta situació va servir per posar llum a aquelles pràctiques i tasques que nodreixen i fan possible la nostra activitat quotidiana: trames relacionals i pràctiques de suport mutu claus per mantenir vius els projectes formatius. L'activitat quotidiana del Postgrau estava i va seguir estant conformada per tota una estructura de tasques reproductives que sustenten l'activitat formativa. En moments de confinament es va visibilitzar més que mai la necessitat de valoritzar-les. Una d'elles és la cooperació social com a valor central per al funcionament quotidià, que es concreta amb l'enxarxament amb altres projectes com Educoop, que permet ser aula i llar de les formacions en temps de confinament, així com la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya (XES) que gràcies a una feina prèvia d'elaborar un repositori d'eines lliures, ens va permetre conèixer l'eina del Jitsi, el nou espai de trobada per seguir interconnectades.

- Jitsi, una eina lliure

Eina web lliure de codi obert per establir videoconferències segures, alternativa a l'skype que permetia seguir connectades i facilitar-ne la intercooperació.

- ***Guia metodològica per al bon funcionament de l'aula virtual***

Per tal d'agilitzar la gestió de l'eina a nivell tècnic com per facilitar la comunicació virtual vam compartir una guia metodològica d'ús del jitsi que ajudava a garantir el bon funcionament de la sessió.

Les sessions que es van dur a terme en un context de virtualitat van ser les darreres del segon mòdul i el tercer mòdul, a excepció de la última sessió formativa.

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

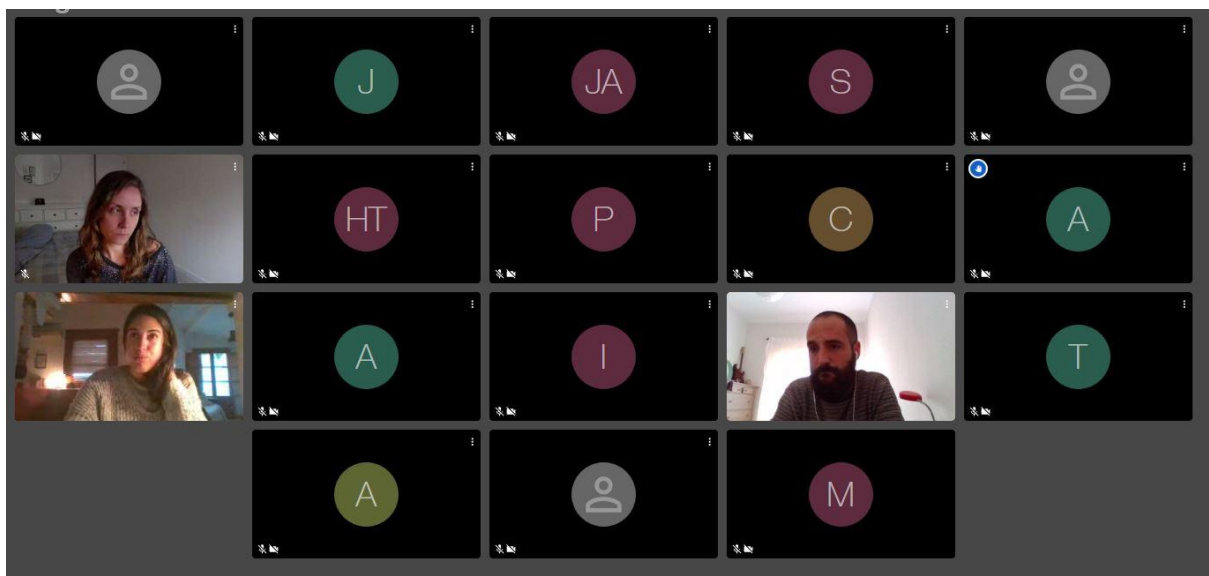
Finança:



8) Dilluns 30 de març del 2020 Presentació Treballs

La sessió anava emmarcada la presentació dels treballs del primer mòdul:

Dilluns 30 de març del 2020 Presentació Treballs				
Ordre presentacions	Títol treball	Alumnes	Dia	Temps
0	Presentació i context situació actual	-	30/3/2020	10'
1	Migracions i Economia Solidària	Tariana i Nicole	3/3/2020	16:40-17:10
2	Benestar cooperatiu i democràcia interna	Isaac Arriaza, Elena Bernet i Lucia Basulto	30/3/2020	17:10-17:40
3	Inter-Cooperació Sud-Sud i triangular i Economia Social i Solidària	Cristines	30/3/2020	17:40-18:10
Descans 20' 18:10-18:30				
4	Cooperatives a Barcelona més enllà del sector serveis: una economia al servei de les persones	Alba Arnau	30/3/2020	18:30-18:50
	L'Estratègia de l'ESS al Marroc	Juanan	30/3/2020	18:50-19:10
5	Assaig teòric sobre l'ESS: Les cooperatives d'habitatge i la vivenda social als seus inicis (1840-1930). Estudi de casos i proposta	Laia Navas	30/3/2020	19:10-19:30
	Debat - tancament			19:30-20:00



Organitza:



Promou:



Finança:



jitsi.org 2:33:05

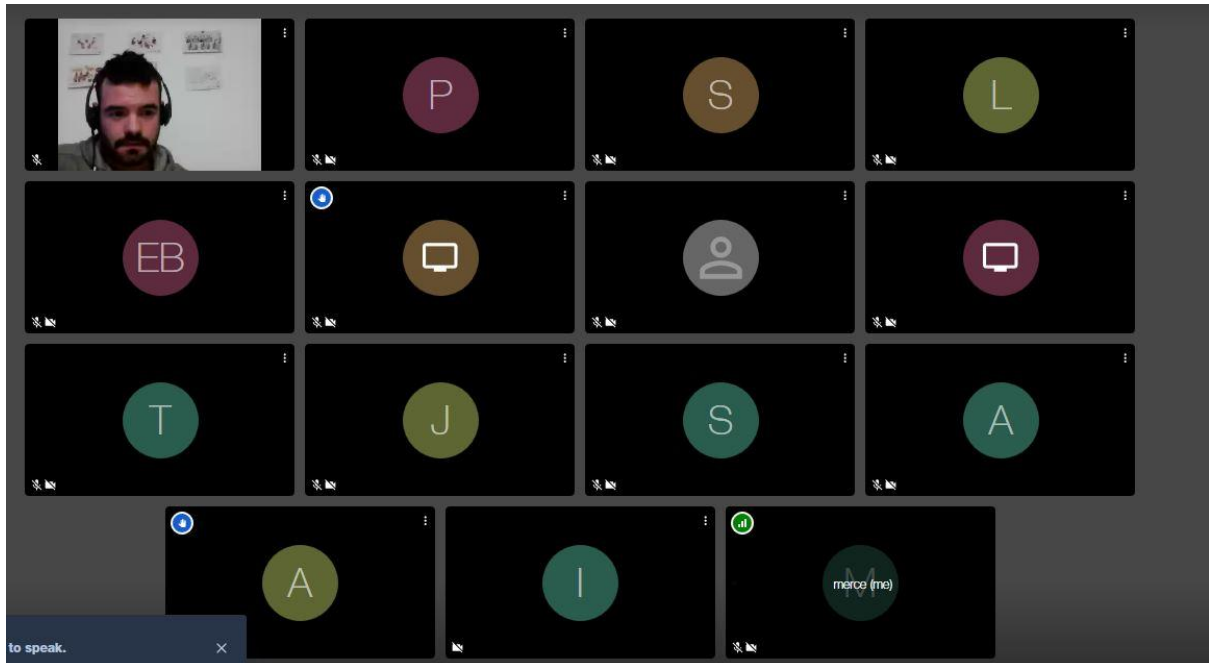
Inter-Cooperació Sud-Sud i triangular i l'Economia Social i Solidària.

Una potent alternativa per l'autonomia dels pobles del Sud Global i contra la seva dependència vers la part Nord del Món.





25 Cristina Espejo i Cristina Hernández Barcelona · 30 Març 2020



Participants: M, I, hokassaque tal, S, T, P, S, L, EB, [TV icon], [User icon], [TV icon], T, J, S, A, A, I, merce (me)

to speak.

Organitza:

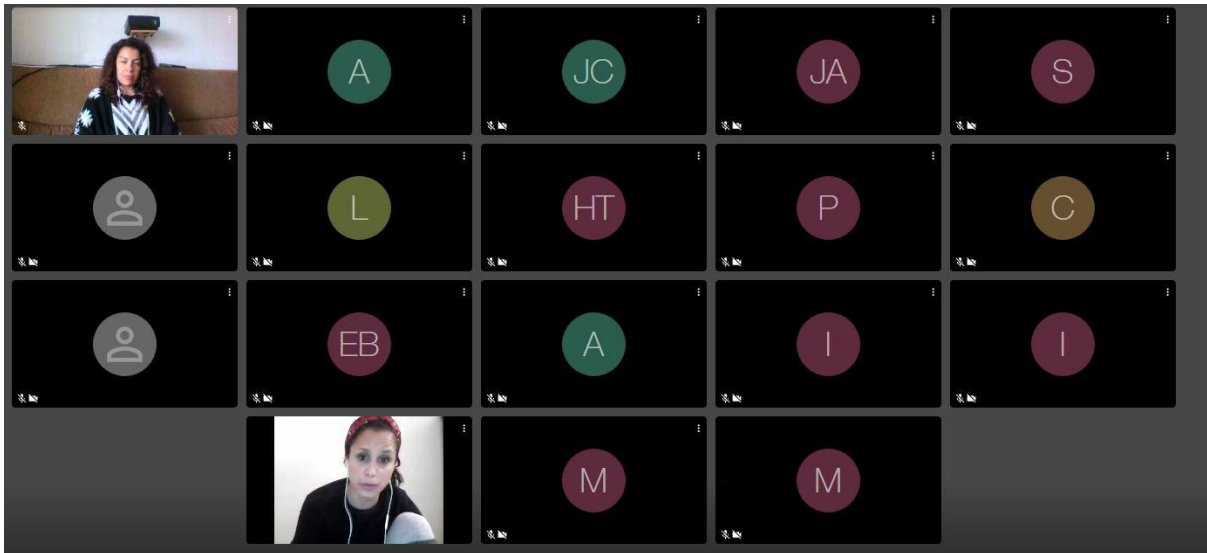


Promou:



Finança:





****) Dijous 2 d'abril del 2020 Sessió de cures i compartició d'eines i recursos en temps de coronavirus des de l'Economia Social i Solidària***



El dijous 2 d'abril vam obrir un espai per a compartir com trobaven els projectes dels que formem part i de com estàvem vivint el context de confinament també a nivell personal. L'objectiu anava, a més de compartir-nos, a poder socialitzar informacions i recursos que s'estan plantejant des de l'ESS en el context de confinament i d'estat d'alarma derivada de la Covid19.

Organitza:



Promou:

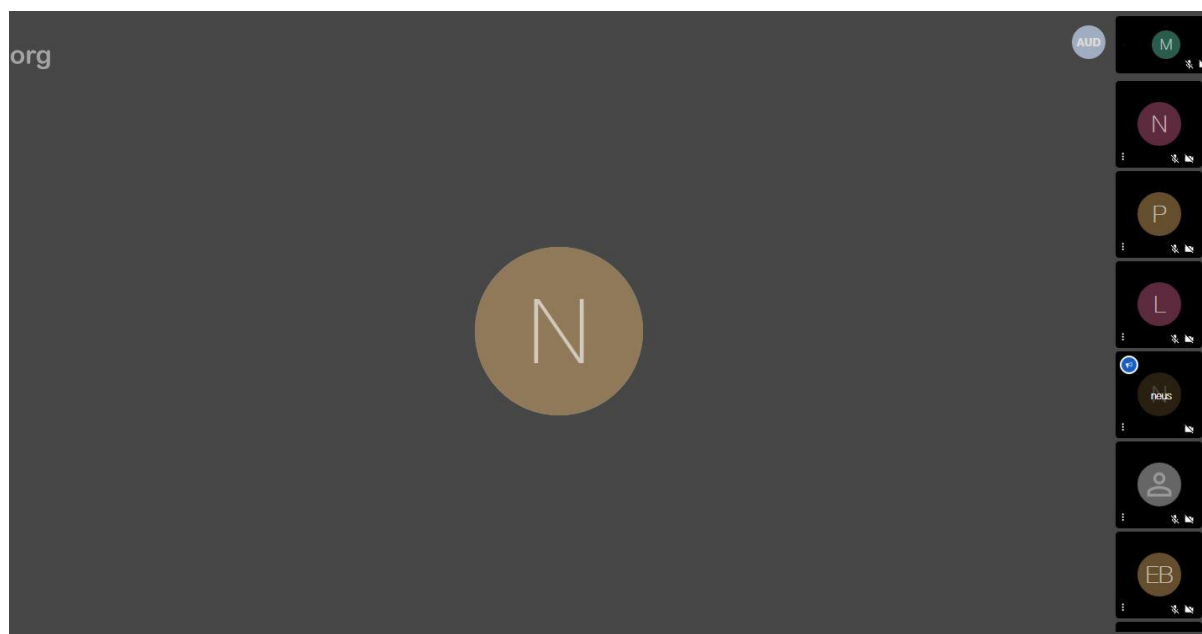


Finança:



10) Dilluns 6 d'abril del 2020 Presentació Treballs I

Dilluns 6 d'abril del 2020 Presentació Treballs				
Ordre presentacions	Títol treball	Alumnes	Dia	Temps
	Presentació i context situació actual	-	6/4/2020	10'
1	Fons de promoció i educació del cooperativisme i Economia Solidària	Júlia Hosta i Josan	6/4/2020	16:40- 17:10
2	L'empresa social: una aproximació teòrica	Paula Santarén	6/4/2020	17:10- 17:40
3	Estimació de l'Economia Social i Solidària en Números Reflexió sobre l'Origen dels Sistemes Econòmics	Neus Vilalta	6/4/2020	17:40- 18:10
4	Economía social y solidaria, ¿por qué?	Alejandro Sanz	6/4/2020	18:10- 18:30
Descans 20' 18:30-18:40				
5	Una intercooperación que merezca la pena ser vivida	Ariadna Alonso	6/4/2020	18:40- 19:00
6	Alternativas a la economía tradicional. El ecofeminismo en el conflicto capital-vida.	Susana Rodilla	6/4/2020	19:00- 19:20
7	Fem saltar les costures	Sarai, Alba i Estel·la	6/4/2020	19:20- 19:50
	Debat - tancament		6/4/2020	19:50- 20:00



Organitza:



Promou:



Finança:



Bibliografia recomanada del segon mòdul

- "Cooperativismo de plataforma. Desafiando la economía colaborativa corporativa" (Trebora Scholz)
- Economía de plataforma: más participativa y diversa (Mayo Fuster)
- Propuestas ecofeministas para un sistema cargado de deudas (Yayo Herrero)
- L'autoprovèiment d'aliments a Catalunya: És possible la nostra sobirania alimentària? (Pep Tuson)
- Economía social y soberanía alimentaria: aportaciones de las cooperativas y asociaciones agroecológicas de producción y consumo al bienestar de los territorios (Mar Cabanes i Jose Daniel Gomez)
- Cultura cooperativa a Barcelona. Guia pràctica per al cooperativisme cultural

Mòdul 3. Constitució i administració de cooperatives

El contingut d'aquest mòdul se centrava en la vessant tècnica relacionada amb la constitució i administració de cooperatives. Es trobava en el marc de la docència associada a la UPF perquè l'alumnat pogués ser mereixedor del títol propi de la UPF: "Curs de perfeccionament en empreses d'Economia Social i Solidària (10 crèdits ECTS).

La signatura de l'acord entre La Ciutat Invisible SCCL i la Fundació Institut d'Educació Contínua (titular de la Barcelona School of Management, centre adscrit a la UPF), ja practicada a l'edició anterior, és la que ho va fa possible.

Les sessions d'aquest mòdul estaven previstes a la seu de Barcelona School of Management de la Universitat Pompeu Fabra, però per la situació de confinament durant el període que durava el mòdul, va fer que adaptéssim la proposta formativa en format virtual, com s'esmenta anteriorment.

Organitza:



Promou:



Finança:



1) Dilluns 20 d'abril del 2020. 3 Classes de cooperatives: treball, consum i habitatge



La sessió, que va ser dinamitzada pel Juan Ávila de la Ciutat Invisible, tenia per objectiu recollir un seguit d'apunts i reflexions del cooperativisme com a eina de transformació social, tot ubicant els conceptes claus per la definició d'una cooperativa així com una contextualització sobre la tipologia de cooperatives en funció de la seva base social, la seva estructura socioeconòmica i la classe d'activitat cooperativitzada.

També es va fer una breu introducció sobre el pla de viabilitat i els aspectes econòmics a tenir en compte en l'activitat d'una cooperativa.

2) Dilluns 27 d'abril del 2020 El Balanç Social

La Xarxa d'Economia Solidària

ASSEMBLEA

ESFERA PRODUCTIVA

- Sectorial d'Habitatge
- Xarxes Locals
- Formació i Publicacions

ESFERA REPRODUCTIVA

- Ecologia
- Relacions externes
- Economies Feministes
- Comunicació
- Secretaria Tècnica
- Economia

COMISSIÓ DE FACILITACIÓ I CURES

COMISSIÓ PERMANENT

270 empreses i entitats sòcies
135 persones sòcies
11 xarxes locals consolidades i 8 en creació
13 comissions de treball

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

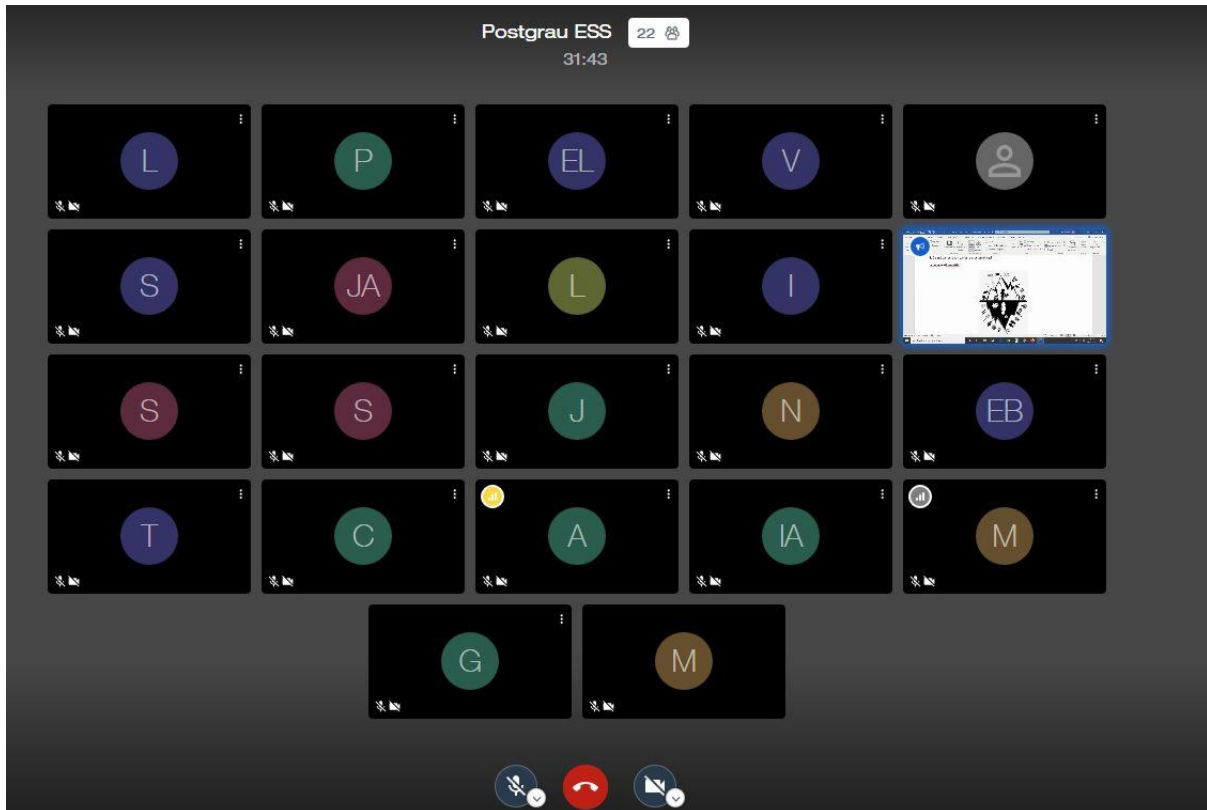
Finança:



La sessió va servir per explicar l'eina del Balanç social com a eina de rendició de comptes i mesura d'impacte social, ambiental i de bon govern de les cooperatives que formen part de la Xarxa d'Economia Social i solidària de Catalunya.

El Ruben Suriñach de la Comissió de Balanç Social de la XES fou el formador d'aquesta sessió formativa.

3) Dilluns 4 de maig de 2020 Gestió societària, assemblees i sostenibilitats col·lectives



Aquesta sessió va permetre introduir-nos en la gestió societària de les cooperatives en relació a les sostenibilitats col·lectives. A partir d'una contextualització del marc teòric de l'economia feminista vam aprofundir en el paradigma de l'organització solidària i el reglament de règim intern (RRI).

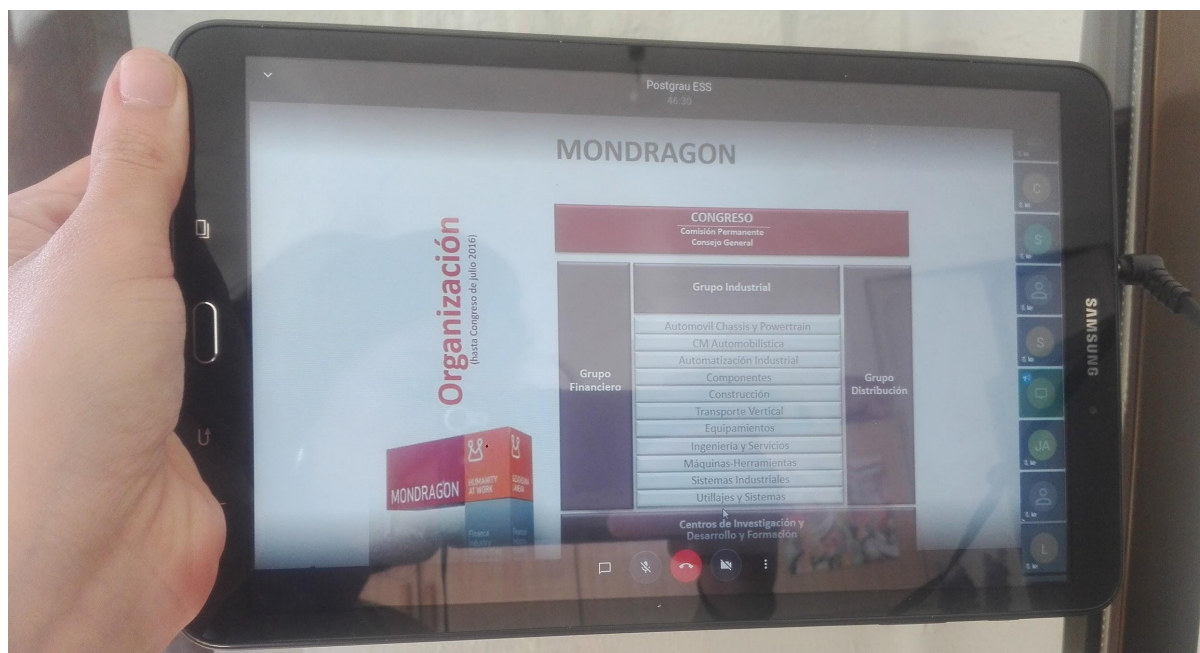
La sessió la va dur a terme l'Ana Muñoz, membre de de la Ciutat Invisible, de l'equip de suport de Coòpolis i de la comissió feminista de la XES

4) Dilluns 11 de maig del 2020 Eines cooperatives per la gestió del temps



El Lluc Hernandez, soci de la cooperativa d'arquitectes lacol i membre de Coòpolis, ens va explicar eines cooperatives per la gestió del temps a partir de la seva aplicació pràctica a la cooperativa. També va introduir els criteris per a considerar pràctica transformadora a projectes de l'economia social i solidària, partint de les bases dels premis Micaela Chalmeta

5) Dilluns 18 de maig del 2020 Experiències d'intercooperació: els grups cooperatius



Organitza:



Promou:



Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Finança:



La sessió va consistir en la introducció de dues experiències d'intercooperació, la cooperativa de Mondragón i Olatukoop, tot compartint reflexions al voltant dels aprenentatges extrets que va permetre a fer una anàlisi comparativa de les dues experiències intercooperatives.

Arianne Kareaga - professora i investigadora del centre de recerca Lanki de la Facultat d'Humanitats i Educació de la Universitat de Mondragon- va impartir la sessió.

6) Dilluns 25 de maig del 2020 Estatuts

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main content is a presentation slide titled "0. EL CAOS LEGAL DE LAS SOCIEDADES COOPERATIVAS" and "LEYES DE COOPERATIVAS". The slide lists three key aspects of cooperative laws:

- Pluralidad normativa**: Existe una ley estatal de cooperativas y 16 leyes autonómicas (y Canarias la tiene en tramitación). Existen además otras normas: pej., fiscales, crédito cooperativo, economía social.
- Asunción competencial**: La asunción competencial por las C cooperativa no se consideraba sociedad y STC 72/1983).
- Ámbito de aplicación**:
 - Ley autonómica**: actividad coo principalmente en la Comunidad Autónoma.
 - Ley estatal**: desarrollo de la actividad AA. Alvo cuando en una de ellas.

The slide also features a small video inset of a man with glasses speaking. The Zoom interface includes a sidebar with participant icons (M, I, E, Joaquim Cast..., J, S, V) and a top bar with "Postgrau ESS" and "20".

La sessió va anar a càrrec d'en Joaquim Castanyer, professor de dret mercantil a la UPF -ha fet la seva tesi doctoral sobre dret cooperatiu i ha realitzat diversos estudis sobre legislació cooperativa-. Durant la sessió "Estatuts" ens parlà de la confecció dels estatuts de les cooperatives

Organitza:



Promou:

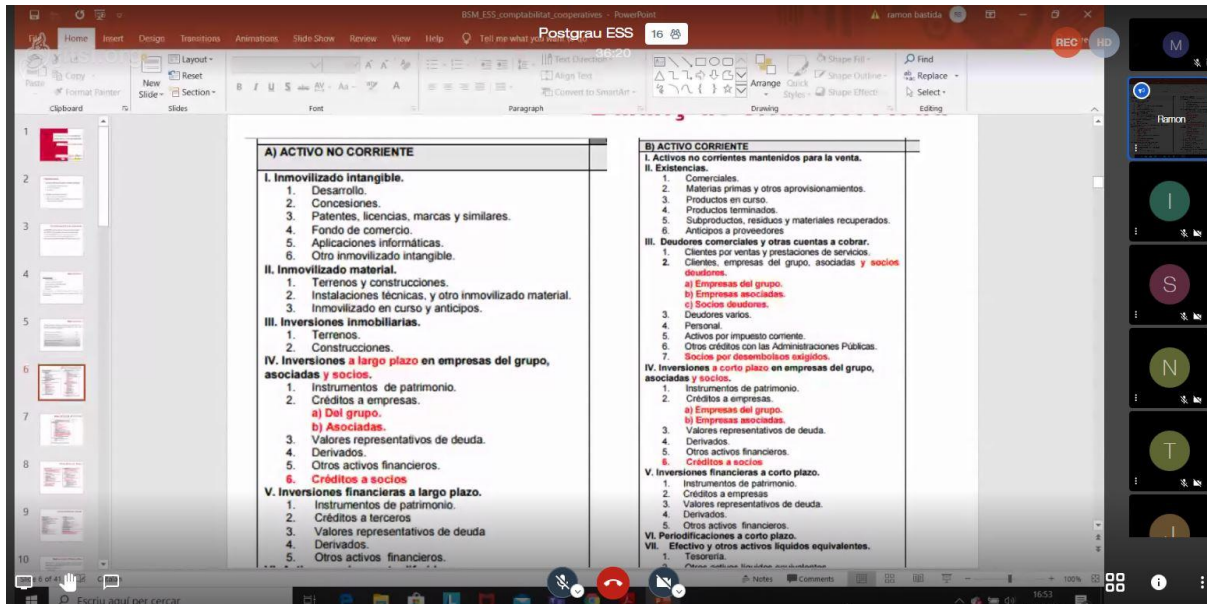


Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



7) Dilluns 1 de juny del 2020 Introducció a la comptabilitat cooperativa



El Ramon Bastida de la UPF va introduir l'alumnat a la comptabilitat cooperativa. La sessió va anar emmarcada a diferenciar les principals característiques de les cooperatives respecte les societats mercantils (les aportacions al capital social, els fons de reserva i els resultats) així com les qüestions claus respecte a la viabilitat econòmica i financera (pla d'inversions i finançament, compte de resultats i estat de tresoreria previsual; i anàlisi del punt d'equilibri).

Organitza:



Promou:

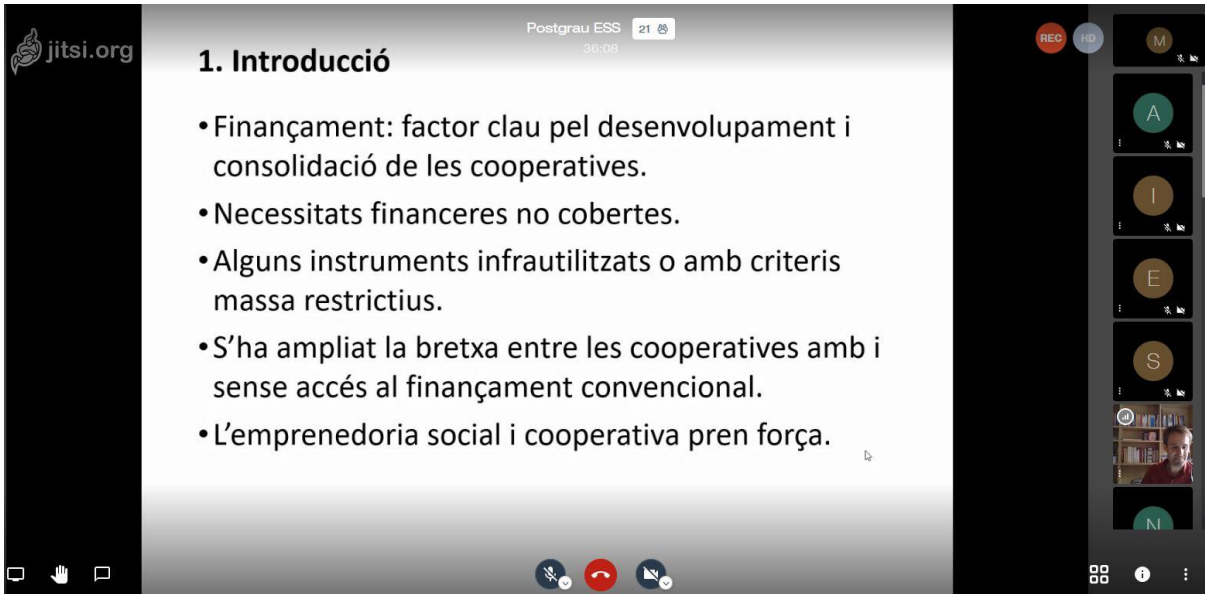


Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



8) Dilluns 8 de juny del 2019 Introducció al finançament a les cooperatives



The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main content is a slide titled "1. Introducció" with the following bullet points:

- Finançament: factor clau pel desenvolupament i consolidació de les cooperatives.
- Necessitats financeres no cobertes.
- Alguns instruments infrautilitzats o amb criteris massa restrictius.
- S'ha ampliat la bretxa entre les cooperatives amb i sense accés al finançament convencional.
- L'emprenedoria social i cooperativa pren força.

The slide also features the jitsi.org logo in the top left, the text "Postgrau ESS 21" and "36:08" in the top center, and a vertical list of participant initials (M, A, I, E, S, N) on the right side.

El 8 de juny es va seguir en termes de viabilitat i finançament i el Ramon Bastida va introduir el finançament de les cooperatives i altres organitzacions de l'ESS. La sessió va constar de tres grans blocs:

- Necessitats de finançament de les cooperatives
- Selecció de finançament. Aspectes importants
- Possibles fonts i instruments de finançament

9) Dilluns 15 de juny del 2020 i dilluns 22 de juny del 2020: Presentació Treballs



Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



11) Dilluns 6 de juliol de 2020 Economia solidària i migracions

La cloenda del postgrau va consistir en la reprogramació de la sessió Economia Solidària i migracions, adaptant-la a les possibilitats que va permetre el context postcovid19. A la sessió les companyes de MigrESS, entitat que forma part del cercle de migracions de Coòpolis, van parlar-nos dels reptes i les eines de la diversitat en l'economia social i solidària, contextualitzant l'estat de les persones amb trajectòria migratòria i racialitzades en el marc de l'ESS.



La sessió va acabar amb la presentació de la metodologia d'elaboració del catàleg "Pràctiques i reptes per teixir una Economia Social i Solidària culturalment diversa", dut a terme per Col·lectivaT, també entitat participant del cercle de migracions de Coòpolis.

Finalment, i com a cloenda de la IV Edició, vam acomiadar-nos amb l'explicació d'Abarka, un projecte de càtering africà d'un estudiant del postgrau.

Bibliografia recomanada del tercer mòdul

- Retos y dilemas del cooperativismo de Mondragon (Lanki)
- Guia per a l'elaboració del pla d'empreses (UPF BUSINESS SHUTTLE)
- La regularització de les persones migrants mitjançant la forma legal de les cooperatives. Reptes i desafiaments actuals per a l'ESS
- La diversitat a l'ESS: una qüestió pendent (Luz Helena Ramirez i Diana de la Torre)
- Migració i ESS: Fent passes cap a una economia transformadora per a totes (Luz Helena Ramírez)

Organitza:



Promou:



Finança:



G. Aportacions per a la generació de coneixement col·lectiu

Exposicions de l'alumnat

- Soly Malamine: context de l'ESS al Senegal



- Tariana Salazar: context de l'ESS a Venezuela



- Violeta - Ecosistema cooperatiu local del Besòs



Organitza:



Promou:



Finança:



Presentacions dels treballs

- TP1

El TP1 (Assaig teòric sobre l'ESS) és un treball de recerca grupal, d'un màxim de 10 pàgines, que es va presentar col·lectivament i que pretenia ser una eina per la interiorització del coneixement compartit al llarg de les primeres sessions, de caràcter més teòric o reflexiu. En la seva estructura, s'havien d'afrontar satisfactòriament els següents elements:

1. **Justificació del treball:** Quina problemàtica o necessitats afrontem? Quin àmbit de l'ESS volem estudiar? Què ens motiva a fer el treball?
2. **Marc Teòric:** Conceptes clau que utilitzem (ESS, Economia Feminista, Finances ètiques, Sobirania Alimentària, Pensament decolonial, Acció Comunitària, Economia Circular...?). Referències teòriques, autores, llibres, documents amb que fonamentem el nostre plantejament, hipòtesis que volem investigar.
3. **Experiències pràctiques inspiradores:** iniciatives d'ESS de Catalunya i d'arreu del món on hi trobem pràctiques interessants, models suggeridors, encert a emular, errors a evitar...
4. **Conclusions i Propostes d'acció.** Esbossar una proposta d'acció per desenvolupar al TP2.

S'han presentat 13 treballs, individuals i en grup, de 20 alumnes, i han fallat 6 estudiants:

	Treball	Alumnat
1)	"Benestar cooperatiu i democràcia interna"	Isaac Arriaza Elena Bernet Lucía Basulto
2)	"Cooperatives d'habitatge"	Laia Navas
3)	"Inter-Cooperació Sud-Sud i triangular i ESS"	Cristina H. Cristina Espejo
4)	"Cooperatives més enllà del sector serveis"	Alba Arnau
5)	"Economía Social y Solidaria: ¿Porqué?"	Alejandro Sanz
6)	"L'Estratègia ESS al Marroc 2010-2020"	JuanAn Montero

Organitza:



Promou:



Finança:



7)	“Estimació de l’ESS en Números. Reflexió sobre l’Origen dels Sistemes Econòmics”	Neus Vila
8)	“Sentipensando la ESS. Migrando desde el sur, voces comunitarias latinoamericanas...”	Nicole Elgueta, Tariana Salazar
9)	“Fem saltar les costures. Crítica de l’ESS des de l’Economia feminista”	Alba Crespo Sarai Dorado Estel·la Marcos
10)	“La formació en les cooperatives”	Josan Dorado Júlia Hosta
11)	“L’empresa social a Europa”	Paula Santarén
12)	“Una intercooperación que merezca la pena ser vívida”	Ariadna Alonso
13)	“Alternativas a la economía tradicional. El ecofeminismo en el conflicto capital-vida”.	Susana Rodilla

- TP2

El TP2, que s’entrega i es presenta al final del 3er mòdul, inclou la proposta de creació d’una cooperativa o iniciativa de l’economia social i solidària; o bé la creació d’una nova línia d’activitat per un projecte ja existent, valorant els següents àmbits de treball:

A) Creació de nova cooperativa

- a) Presentació iniciativa (amb resum i referències, si és pertinent, al TP1)
 - Definició de l'objecte social de la cooperativa (Capítol 1 Estatuts Coop: denominació, objecte, durada, domicili social, àmbit territorial). Classe de cooperativa, tipus de socis...
 - Organització societària: organigrama, productiu/reproductiu, comissions, tasques, espais de decisió...
 - Pla de Viabilitat: ingressos, despeses
 - Mapa d'aliances: amb el territori i els moviments socials, amb el sector productiu específic, amb l'àmbit de l'ESS, amb l'administració Opció

B) Nova línia d'activitat econòmica de projecte ja existent / Pla d'Impuls ESS

- Objectius: qui, què, des d'on, cap a qui?
- Eixos estratègics i línies de treball
- Pressupost associat
- Calendarització

Organitza:



Promou:



Finança:



- Indicadors d'avaluació i impacte

S'han presentat 16 treballs, individuals i en grup, de 21 alumnes, i han fallat 5 estudiants:

	Treball	Alumnat
1)	Sentipensado. El diàleg intercultural en la economia social y solidaria	Tariana Salazar Nicole Elgueta
2)	Creació nova cooperativa de treball i anàlisi del sector logístic a les ciutats des d'una perspectiva integral	Laia Navas Serra
3)	Itineraris per la creació d'un projecte d'habitatge comunitari i juvenil	Júlia Hosta Cuy
4)	El bienestar en los procesos de intercooperación: los preliminares relacionales de los procesos colaborativos: Una propuesta formativa desde la perspectiva de las economías feministas	Ariadna Alonso
5)	Fem saltar les costures: Projecte d'edició d'un llibre de bones pràctiques d'economia feminista dins l'ESS	Alba Crespo Rubio Estel·la Marcos Faura Sarai Dorado Ponce
6)	DEMESS-20 Per una proposta d'indicador sobre qualitat democràtica en clau d'ESS	Isaac Arriaza Requena Lucía Basulto Tejedor Elena Bernet Martí
7)	L'Ecosistema Agroecològic Català; propostes per a la seva articulació	Cristina Espejo Biosca
8)	Recull del procés d'acompanyament d'AfroFemKoop. Cooperativa de nova creació per al desenvolupament professional de les persones afrodescendents	Juan Antonio Montero Nicolau
9)	Futureando	Susana Rodilla Sánchez
10)	Projecte de creació d'una cooperativa d'activitats i visites guiades dedicada a la història i l'Economia Social i Solidària	Mireia Pons
11)	Projecte de Creació de Nova Cooperativa Bici per la Vida, SCCL	Cristina Hernández
12)	La Ceba, SCCL: De l'organicitat a la cooperativa de treball associat	Josan Dorado Ruiz
13)	Cultivar la Presència per Reconèixe't	Neus Vila Brunet
14)	MESSCLA SCCL COOPERATIVA DE SERVEIS	Violeta Palazon
15)	BOTIGUESS online: un cavall de Troia de l'economia social i solidària dins del capitalisme digital	Alba Arnau
16)	Abraka Catering SCCL	Malamine Soly

Projectes desenvolupats per l'alumnat amb transferibilitat.

Organitza:



Promou:



Finança:



Dels 16 treballs acadèmics presentats, els projectes amb pretensió de transferibilitat pràctica en el proper any són els 6 següents (37,5%), la constitució de 5 cooperatives i l'edició d'un llibre d'economia solidària feminista:

- a) La Càrrega SCCL (Laia Navas).
- b) Cooperativa d'habitatge juvenil SCCL (Júlia Hosta).
- c) Fem saltar les costures. Edició d'un llibre de bones pràctiques d'economia feminista dins l'ESS (Alba Crespo, Sarai Dorado, Estel·la Marcos).
- d) Acompanyament d'AfroFemKoop SCCL (Juanan Montero).
- e) Passejant per Barcelona SCCL (Mireia Pons).
- f) Abarka SCCL (Malamine Soly).

a) **La Càrrega SCCL.** Creació de nova cooperativa de treball associat en el sector logístic, de distribució de mercaderies fent servir vehicles ecològics autopropulsats (Cargo-bikes, Tricicles, Bicis amb remolc i Bicis amb motxilla) al districte de Sant Martí de Provençals. Sector logístic vinculat amb l'abastiment agroecològic i campanyes COVID-19. Bona organització societària (organigrama productiu/reproductiu, comissions, tasques, espais de decisió), bon pla de viabilitat i mapa d'aliances molt exhaustiu i pertinent.

b) **Cooperativa d'habitatge juvenil SCCL.** Iniciativa al Baix Montseny. Model del cooperativisme d'habitatge en cessió d'ús, amb referència dels models de Sostre Cívic, La Dinamo i la iniciativa de sòl comunitari de Coop57. Model de convivència per adaptar-se a les diferents necessitats i etapes del projecte. Lligat al model arquitectònic: espais d'intimitat, espais del col·lectiu, espais del comú. Excel·lent comparativa de models societaris i d'accés a l'habitatge. Molt realista l'estudi de les pròpies capacitats econòmiques i Pla de viabilitat - pla financer. Principal aprenentatge: dimensionar el projecte sobretot a nivell econòmic. Realitzat en col·laboració amb una alumne de Postgrau ES-UAB, amb vocació real.

Organitza:



Promou:



Finança:



- c) **“Fem saltar les costures.** Projecte d'edició d'un llibre de bones pràctiques d'economia feminista dins l'ESS. En col·laboració amb la Comissió d'Economies Feministes i la Comissió de Formació i Publicacions de XES i l'editorial Pol·len. Objectius: Evidenciar les carències de l'ESS pel que fa la perspectiva feminista i ressaltar algunes de les bones pràctiques, amb l'objectiu de millorar les iniciatives i difondre formes de fer més transformadores, justes, horitzontals i sostenibles. Recull de casos en: “Transicions organitzatives feministes”; “Apoderament i lideratge de cooperativisme no blanc”; “Salut i cures comunitàries”; “Dignificació del treball de la llar i les cures”; “Dones defensores del dret a viure a la ciutat”; “Sobirania alimentària”. Amb una mirada sobre “les economies pandèmiques”: la covid-19 ha exposat la rellevància de les cures, la interdependència, la comunitat i les xarxes de suport mutu.
- d) **Afrofem Koop SCCL.** Treballador de l'Ateneu Cooperatiu de L'Hospitalet de Llobregat, l'autor exposa el procés d'acompanyament d'una nova cooperativa formada per un grup de cinc dones afrodescendents, motivades per revertir les causes estructurals de discriminació que pateixen al món laboral les persones racialitzades des del desenvolupament educatiu i cultural afrocentrat, l'antirracisme polític, l'enfortiment de l'afrosororitat i la unitat popular afrocentrada, la divulgació del pensament feminista negre i el suport al desenvolupament professional. Els camps de treball són: salut (acompanyament psicològic), cultura (esdeveniments, interculturalitat) i formació (migracions, feminisme, antirracisme, Àfrica).
- e) **Passejant per Barcelona SCCL** planteja la creació d'una cooperativa de serveis turístics a la ciutat de la mà de les guies turístiques. El projecte s'enfoca des de la perspectiva d'una persona amb experiència pràctica en el sector, que ha detectat una necessitat determinada. Repensa críticament el

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



model turístic i construeix un paradigma de Turisme Cooperatiu i Comunitari, valoritzant el patrimoni històric i social de la ciutat a la vegada que es té en compte la petjada turística i les referències internacionals de Turisme comunitari.

f) Abarka catering SCCL. Projecte d'emprenedoria social de l'Associació Dunia Kato. Mentre que Dunia Kato fa projectes de cooperació internacional promovent el co-desenvolupament (persones migrants lideren els projectes en el seu país d'origen), la cooperativa en constitució Abarka fa activitat econòmica per crear oportunitats socials i laborals per persones migrades a Catalunya, posant en valor la riquesa de les cultures de l'Àfrica Occidental a través de la gastronomia, amb l'objectiu de trencar estereotips i donar una imatge positiva del continent. El servei de càtering és l'activitat principal de la cooperatiu i desenvoluparan altres tasques de formació o consultoria Han merescut un dels tres premis Micaela Chalmeta per noves cooperatives atorgat per Coòpolis.



Sessions obertes



Organitza:

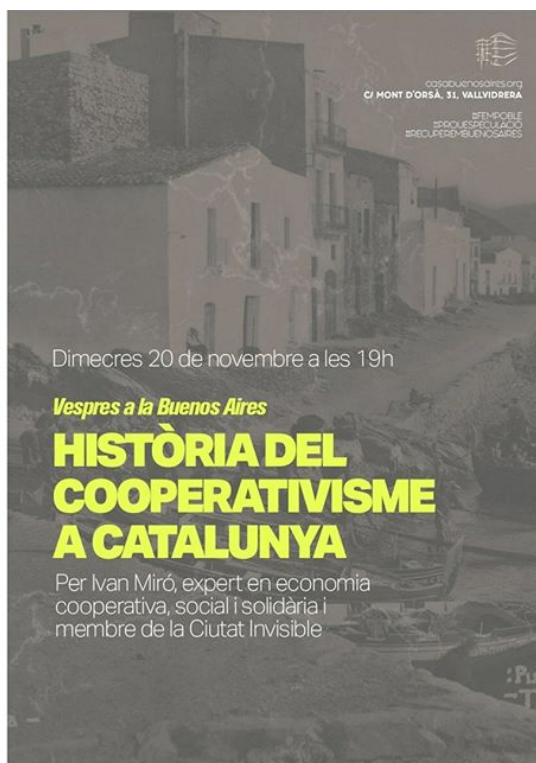


Promou:



Finança:





Història del cooperativisme a Catalunya a la Buenos Aires (20 de novembre)



Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



Economia solidària i transició ecològica: experiències cooperatives entorn l'agroecologia, l'educació ambiental i el consum conscient (24 de febrer)



H. Alumnat

Perfil de l'alumnat inscrit

En els criteris de selecció de l'alumnat es va facilitar la participació de persones en situació d'atur / precarietat (amb el cost reduït de matriculació), i/o situacions administratives i socials excloents. Es valorà la participació en xarxes locals o sectorials de l'ESS, així com ser membres de cooperatives o en projecte de crear-ne.

S'han ofert 9 beques, 6 d'un valor del 50% de la matrícula i 3 de la globalitat del cost de la formació.

De 53 sol·licituds d'informació i/o admissió, finalment la IV edició del Postgrau tingué 26 alumnes inscrits amb els següents perfils:

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



- a) Dona, filòloga àrab i antropòloga, 45 anys, Santa Maria de Palautordera, treballadora a Labcoop
- b) Dona, periodista, 34 anys, Barcelona, sòcia cooperativista de la Pera comunicació
- c) Home, sociòleg, 41 anys, Barcelona
- d) Dona, periodista, 34 anys, Barcelona, Sostre Cívic
- e) Dona, ciències ambientals, 28 anys, Barcelona, sòcia d'Incoop
- f) Home, enginyer industrial, 31 anys, Igualada
- g) Dona, periodista, 27 anys, Barcelona
- h) Dona, relacions laborals, 28 anys, Barcelona, treballadora del Col·lectiu Ronda
- i) Home, psicòleg, 27 anys, Vilanova i la Geltrú
- j) Dona, traductora, 35 anys, Barcelona
- k) Dona, geògrafa, 31, Terrassa
- l) Dona, ciències empresarials, 41 anys, Barcelona
- m) Dona, ciències biomèdiques, 27 anys, Sant Celoni, sòcia de l'Escola Lliure el Sol
- n) Home, 36 anys, Sant Boi del Llobregat
- o) Dona, periodista, 30 anys, Barcelona, sòcia treballadora de la Directa
- p) Home, historiador, 28 anys, Barcelona, tècnic d'Ateneu Cooperatiu de l'Hospitalet
- q) Dona, 39 anys, Barcelona
- r) Home, 40 anys, Barcelona, soci de Topmanta
- s) Dona, 42 anys, Castellar del Vallès
- t) Dona, historiadora 38 anys, Barcelona
- u) Dona, belles arts, 50 anys, Barcelona
- v) Dona, ciències polítiques, 40 anys, Barcelona, membre de MigrESS
- w) Dona, ciències polítiques, 33 anys, Malgrat de Mar, treballadora a ACCIÓ
- x) Home, sociologia, 27 anys, Barcelona, treballador a l'Ateneu la Bòbila
- y) Dona, economista, 39 anys, Sabadell
- z) Dona, ciències polítiques, 28 anys, Barcelona, sòcia treballadora de Metzineres

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



- Algunes de les característiques de l'alumnat inscrit:

19 dones (73%) / 7 homes (27%)
Mitjana d'edat 34,5 anys
5 persones d'origen extracomunitari
12 sòcies-treballadores i treballadores en cooperatives (46%)
9 demanen i se'ls concedeix beca (gratuïtat/reducció) per falta d'ingressos (35%)

I. Qualificacions

Les qualificacions de l'alumnat, inicialment, partien de la realització de dos treballs escrits sobre temes relacionats amb:

1. L'Economia Social i Solidària: assaig teòric (tp1)
2. Projecte de creació d'una cooperativa o iniciativa de l'economia social i solidària, o realització de pràctiques en cooperatives o xarxes locals (tp2)

Per a l'obtenció dels títols calia haver realitzat i aprovat ambdós treballs, així com assistir obligatòriament al 85% de les sessions. Degut a la situació generada per la Covid19, es va modificar la proposta avaluativa que finalment va partir de la presentació dels treballs (valoracions en adjunt)

J. Valoracions

Les valoracions del postgrau es van dur a terme a partir d'una enquesta de valoració al moodle d'educoop així com una reflexió conjunta a la última sessió de tancament del postgrau.

La valoració general és positiva i se'n destaca l'oportunitat de conèixer persones afines, molt vinculades a l'ESS i amb un nivell de debat en relació als temes emergents de l'economia solidària que permetia aterrar el marc teòric de les sessions a una reflexió entorn la quotidianitat de la pràctica dels diferents projectes dels que formaven part l'alumnat i els docents. Es valora molt positivament la diversitat de perfils de l'alumnat ja que permet obrir debats reconeixent veus diverses.

També es valora molt positivament l'expertesa i la trajectòria de l'equip docent; i la possibilitat d'articular el contingut teòric amb la vessant pràctica, fet que també possibilita les visites cooperativistes dutes a terme.

Organitza:



Promou:



Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies

Finança:



A nivell metodològic, també es valora positivament generar espais per la reflexió i el diàleg, tant entre els docents com entre l'alumnat, entenent la necessitat i valorant l'oportunitat de construir coneixement de forma col·lectiva.

El que es valora més negativament és el format virtual de les sessions, ja que es fa la reflexió que es disminueix la possibilitat de generar un espai que permeti una font de saber més col·lectiva. També es considera que tot i la possibilitat virtual permet el seguiment del contingut del postgrau i el desenvolupament del tercer mòdul, es fa costós el seguiment de les sessions i no convida tant a la interacció.

Pel que fa a les sessions concretes, les més ben valorades han estat “la cadena productiva agroecològica i l'ESS”, “Economia Feminista i ESS: confluències i debats teòrics” i “història del cooperativisme a Catalunya”.

K. Reptes per a futures edicions

Respecte a les accions establertes a les quatre edicions posteriors i a partir de l'avaluació col·lectiva i individual de l'alumnat, proposem les següents millores, tant a nivell metodològic com a nivell de contingut del pla d'estudis:

a) Millores metodològiques

- Gravació de les sessions formatives per tal de poder assegurar un seguiment del pla formatiu a tot l'alumnat, per fer un seguiment virtual de les sessions presencials
- Explicació en profunditat del TP1 i TP2 a inici de curs per ubicar la possibilitat de vincular el marc teòric que requereix el primer treball amb el segon
- Afegir tres lectures obligatòries per assegurar l'assoliment de continguts del postgrau, amb la inclusió obligatòria de referències d'aquestes lectures en els TP.

b) Millores en relació al contingut del pla d'estudis

- S'inclouran dues sessions formatives:
 - i. Sessió formativa vinculada a la transició energètica, com a sector clau en el context socioeconòmic actual
 - ii. Sessió formativa vinculada al finançament per a cooperatives, comptant amb cooperatives de l'àmbit (Goteo)
 - Modificació de contingut respecte la sessió d'intercooperació: la part conceptual de marc teòric respecte a les pràctiques intercooperatives anirà acompanyada d'una segona part més pràctica d'estudis de casos per conèixer l'entramat intercooperatiu des d'una vessant més experiencial
 - Modificació de la sessió “Presentació de tres classes de cooperatives: treball, consum i habitatge” per “Entrevista col·lectiva a diferents classes de cooperatives, on l'alumnat es prepararà un seguit de preguntes per a fer-los a tres cooperatives convidades (treball, consum i habitatge) amb diferents trajectòries i dimensions

Organitza:



Promou:



Finança:

